RESLJEVA

12

1966/67

PISMO UREDNIŠTVA!

Pred vami je prva številka našega glasila Resljeva 12. s precejšnjo zamudo. Vendar zamude ni krivo uredništvo, ampak sodelavci lista, ki je glasilo cele šole, njenega življenja, ustvarjalnosti in problemov. Literarni krožek, na katerem se srečujejo ustvarjalci in ljubitelji umetnosti, skrbi za prispevke, a kot vidite, ne z velikim uspehom.

Ne moremo si misliti, da na šoli ni tako razgibanega življenja ali pa problemov, da ne bi imeli kaj razpravljati ali pisati. Vendar je komodnost značilna poteza naših dijakov. Kakor ignorirajo nekateri druge dejavnosti, tako se tudi malo dijakom ljubi kaj napisati. To je, skoraj bi rekli, znak neresnosti. Na razrednih sestankih in na sestankih šolske skupnosti je vedno živo in problemov ne zmanjka. Večkrat je razpravljanje celo neobjektivno. Vendar ni nikogar, ki bi hotel polemizirati s temi dijaki in ki bi objavil svoja stališča v našem glasilu. Mnenja smo, da je precej nejasnih stališč glede samoupravljanja, glede odgovornosti in glede pravic dijakov, učenju itd. Malokateri problem zaide v naš list. Kvečjemu morda kakšno poročilo, ki ga pa moramo naročiti.

No, tako je s te strani naš list lahko le odsev "nedela".

Skoraj ravno tako je s prispevki literarne vsebine. Tako je nemogoče, da bi uredništvo kaj dosti izbiralo med prispevki, ki jih je zelo malo.

Večina prispevkov v tej številki je satiričnih ali humorističnih. To je [illegible] vzpodbudno, saj do sedaj take vrste prispevkov nismo imeli. Kot izgleda, imamo na šoli nekaj humoristov. Manj pa je pesnikov. Nekateri svojih pesmi [illegible] vemo zanje - nočejo objaviti, bo-

043778
Gimnazija Ledina - knjižnica
Molj 2.0

disi iz sramežljivosti ali iz drugih vzrokov.

Letos pogrešamo tudi poročil - kritik gled. predstav, filmov - knjig. Prejšnja leta smo imeli precej prizadevnih dijakov, ki so živo spremljali kulturno dogajanje pri nas, kar je odsevalo tudi v našem glasilu. Čeprav imamo na šoli kar lepo število abonentov v Drami, v Operi, na koncertih, nikoli ne izvemo stališč dijakov do posameznih predstav. Vemo, da jih imajo, pa kdo bi o tem še pisal, kajne?

Če želite, da se bo pri glasilu pridobilo na vrednosti in na tehtnosti, pišite o vsem, kar vas teži, o čemer razmišljate, kar doživljate, pišite o kulturnih prireditvah, ki ste jih obiskali, o knjigah, ki ste jih prebrali. In list bo takšen, kakršnega si želite!

Uredništvo

VETER

Svetle zvezde so se prižgale na posivelem nebu in lahen veter je pihljal z juga, ko sem slonela na oknu in gledala proti Rožniku, kjer je ugašala rdeča zarja. Gledala sem in pogled mi je blodil v motnih daljah in iskal v neskončni, globoki modrini nekaj, česar nisem poznala, ne občutila.

Veter, ki je prihajal kot hrepenenje, me je nežno gladil po licih in ko je šepetal z listjem topolov ob progi, se mi je zdelo, da slišim zamirajočo pesem, ki se zliva s pluskanjem morja, s penečimi valovi, zliva z dihom kraških trav in pesmijo sanjavih oblakov na modrem nebu in s sivo belino hladnih skal. Božal me je po licih tako nežno kot topla prijateljska roka, ki me je v sanjah neštetokrat gladila in tolažila in katero sem občutila, ne da bi jo poznala.

Pomislila sem, da sem srečna; zapela sem pesem, katere odmev je še dolgo trepetal v zraku, kakor ne bi vedel, kam naj pohiti, komu je namenjen. Globoko sem vdihnila

sveži večerni zrak in znani vonj me je zdramil: vonj suhe, ožgane trave, vonj temnih borovcev, vonj drobnih cvetic, ves vonj poletja - ljubezni. Veter, pusti me sanjati! Zakaj me spominjaš na tople glasove in na pesem, ki je tako brezskrbno prihajala iz naših src? Spomin! Kako si hudomušen! Ne karam te, ker si ušel od borovih gozdov, v meglo si zavit in le moj, le moje sanje. Zato ostani tu, v srcu, in ne begaj mladosti. Veter, tiše, tiše ...

Mesečev soj se je razlil in razsvetil modro noč. Oh čas, kako bežiš!

Zakaj me nebo tako očitajoče gledaš s svojimi svetlimi očmi. Temno nebo... Temne oči ...

Mar jočem? Ne, to so solze veselja. Veter posuši jih! Našla sem nekaj modrega kot nebo, mehkega kot sanje in globokega kot spomin; spoznala sem lepoto. Vem, kaj sem iskala v mnogih hladnih očeh, vem, kaj sem iskala. Toplino in košček modrega neba, ki mi je tu, sredi sivih in pustih hiš odvzet. Veter, božaš me kot roka, ki se me resnično še ni dotaknila, pa vendar sem občutila v srcu njen dotik. Božaš me kot topel spomin.

Trudne veke so postale težke. Lahko noč veter, spomin, utrudil si me. Srečno! Dobro spi moje mesto!

S.L.

VAS, MESTO

Če uloviš ptico, ki je živela svobodno, in jo deneš v kletko, bo preplašeno preskakovala, se zaletavala in iskala izhoda. Tako je tudi s človekom, ki je mnogo let živel veselo, prosto in brezskrbno življenje na deželi, a mora nenadoma v mesto med zidove in ulice.

Mesto je lepo. Lepe so njegove široke ulice in visoke, moderne zgradbe. A še mnogo lepša je dežela z zelenimi travniki, gozdovi in vinogradi. In kako naj človek, poln

tihega miru, prenese strašen trušč vozil, ki nenehno drvijo po cestah? Vse ropoče, se preriva in hiti. Na deželi se živi brez tega. Tam ne kvarijo zraka avtomobili in ne cestni prah. Življenje je mirno in zadovoljno. Na vsakem koraku te pozdravljajo ptice in rože se ti po cvetočih travnikih smejejo v pozdrav. Tu v mestu pa vate bulijo le temni zidovi in pogled, ki bi se hotel napasti v daljavi, ti obstane ob črnih stenah.

Življenje je pač tako. Kdor živi v mestu, hrepeni po prostrani naravi, a kdor živi na deželi, želi v mesto. Človek ni nikoli zadovoljen.

G.A. 1 c.

M E L A N H O L I J A

Grče v podu tihotne sobice,
samotna miza,
prt ves tih in vonjavo bel,
in zelen in tih in vonjav in
le luč mi sveti
in bel pajčolan sivo zelene svetlobe
se vzpenja v venec čudovitih dni,
ki jim pogrebec zadnjo luč drži.
In venec svežega cvetja
v mirni dan se lesketa
na deski, črno pobarvani,
omamno vonjavi,
beli, beli, beli.

Le slika na steni mi nežno odpeva,
in pesem poje otožno
in se prijetno hahlja v noč,
da te zebe do kosti,
da srce me peče, me boli,
da spet sem sam, da,
sam v svoji melanholiji,
da nimam nežnih rok,

da nimam blago božajočih besed,
da vse mi krvavi in joče
v zvonko jeklenem plesu življenja.

Jutri bo zopet nov dan
a zame noč in tišina
in veter trepetajoč.

T.J.

PRAV POTIHOMA SEM ....

Prav potihoma sem se vtihotapil skozi okno in sedel nasproti nje. Ker je držala glavo sklonjeno me ni opazila. Nekoliko sem zarožljal s svojimi kostmi. Dvignila je svojo glavo in me pogledala, ter rekla: "Dajte mi no mir, če ne vas napodim ven, tristo mačkov. In kdo pa ste prav zaprav?2 Hitro vstanem in se ji predstavim. " No še sedaj nimam miru pred vami. Dovolj sem vas imela že v razredu in mislite, da me boste še sedaj jezili. Kam pa pridem, madona santo santissimo!"
"Prosim vas, samo svetnikov nikar!", sem jo goreče prosil in se odpravil ven. "Hm" sem si dejal in si obrisal potno čelo. Oprostite zmotil sem se. Pozabil sem, da so me še same kosti. No pa nič zato. Odpravil sem se, da prestrašim tovariša Statistika. Ko sem vstopil v njegovo sobo, je prav prijetno vlekel dreto. Spustil sem gromoglasen krik, tako da ga je odneslo skoraj do stropa. Na sredi poti se je ustavil in padel nazaj na posteljo.
"No, no", sem dejal in ga pričel miriti. "Poglej,poglej! Kako čudovit okostnjak. Čakaj da preštejem in statistično ugotovim koliko kosti imaš" je dejal, ko se je otresel presenečenja. Stopil je k meni in pričel šteti. Ker sem po naravi zelo žgačkljiv, sem se pričel smejati. On pa ni odnehal in je nadaljeval svoje delo. Ker sem se bal, da bi mi kosti padle iz sklepov zaradi smeha, sem moral na vrat na nos zapustiti njegovo sobo.
Uvidel sem, da nisem preveč dober duh in sem se napotil

nazaj v svoj mrzli grob.

Kako se vam je zdelo moje sanjarjenje? Malce dolgočasno kajne? No pa nič zato. Pa drugič boljše.

Žolna

ZAKAJ ?

Le kaj naj še počnem? Ima smisel, da se prebijam skozi ta novi svet, svet brez predsodkov, svet brez vse morale, svet brez zavesti, svet brez vsega, kar bi moral imeti?

Ha, mi imamo A- bombo, mi pa H- bombo, mi tudi, tudi mi. Še dve leti, pa bomo na luni. Mi pa še prej; mi smo včeraj poslali okoli Zemlje 12-tonski satelit, vi ste pa nezmožni. Kaj to: mi smo pa včeraj zopet vrgli na Vietnam par tisoč kg bomb. Ne bodo nam rumeni solili pameti, nam, zahodni kulturi. Mi smo pa pametnejši, le vojne se raje izognemo. Pa kulturna revolucija. Pometimo z vsem starim! Mi smo luč napredka, smo edini, ki imamo živega boga. Izobčimo umetnike, ki namesto mul rišejo osle. Berimo eseje: mogoče bom zidal dve hiši istočasno, pravi zidar, lahko bom odkril zdravilo proti raku, pravi zdravnik.

Mlad sem še, pa se mi vse to studi. Poslušaj radio! Glej TV! Videl boš, kaj se godi po svetu. Kaj iščete vojno? Vojno z A-bombo, H ali katerimi drugimi bombami. Iščete novo orožje?

Mlad sem še, pa se mi vse to studi. Zakaj ne bi poizkusili urejati na miren način? Poizkusite z ljubeznijo; pomirjajte ljudi - mogoče bo to bolj uspešno kot pa nasilje. Mogoče, vendar dvomim.

Poglejte Njega in Njo. Kaj imata od ljubezni? Samo sen ju veže. Pa potem, ko se tega naveličata. Ločita se; med njima vzplamti sovraštvo, prezir. On in Ona zopet iščeta partnerja. Partner mora biti popolno nasprotje prejšnjemu. Močnejši ima vedno oblast nad slabotnejšim.

Žalostno je, da se sedaj, ko je dovolj prostora za vse ljudi, ljudje med seboj uničujejo, da bo lahko eden imel več kot drugi.

Upam, da bom dovolj močan, da si bom priboril življenjski mesti pod soncem. Imel bom pomoč. Pomagala mi bo Ona, obema pa pomagala ljubezen. Vem, da sva Midva ena redkih, ki se ljubita.

Ona je moj tip, Jaz sem njen ideal. To nama zadostuje.

Le zakaj še ni tako v svetu? Bombe, bombe, bombe, kulturna revolucija, upori, zatiranje, rasna diskriminacija, šovinizem. Zakaj?

Zakaj?

Jaz

MODERNA BALADA

Domov sem prišel.
Kje? Zakaj? Kako?
Koliko?
In našel sem mrzlo ognjišče,
pa ni bilo ne vojne,
in ne bolezni.
Predme so položili
soli, kruha
in mrzlega peršuta.
Brez krvi
v mrtvih žilah
in zopet drdranje,
brez vzroka
in brez pomena
v mrzli sobi.

- - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - -
Skozi dolge dneve in noči
smo sami:
oče mati,
- - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - -
Domov sem prišel
in našel mrzlo ognjišče -
pa ni bilo ne vojne
in ne bolezni.

Le za hrano
in obleko - - -

Janez Odar

PROTESTIRAM ...

PROTESTIRAM, SAJ NISMO AVTOMATI ! -
SAJ SMO LJUDJE
Otroške roke
na lovu za ljubezen
so kakor suhe veje
v vetru.

Preklinjam dan
z napihnjenim želodcem,
ko pada mrak
in ni nikogar,
ki bi postelj postiljal.
Rojen premnogi
bo še dom preklinjal.

Domov sem prišel
in našel mrzlo ognjišče,
pa ni bilo ne vojne
in ne bolezni.
Ječi sirota
še živečih staršev,
zdihuje vdova
živega moža --

Jaz pa bi legel
v mrzlo sobo
in rad bi, rad bi
že zaspal.....
- - - - - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - - - - - -

Janez Odar

UMIRAJOČE DREVO

Siva zavesa zakriva sonce, zelene travnate bilke pokriva kristalna rosa in dan je odet v nizke megle, ki se za jesensko obarvanim gozdom stapljajo z nebom.

Za starim povešenim kozolcem stoji hruška. Kdo bi vedel, da je to črno drevo, po katerem že dvajset let ne teče življenjski sok, čigar izgubljene veje klesti leto za letom veter in mu razorano lice umiva dež, hruška? Osamljene, počrnele veje se kakor brezmočne roke vzdigujejo proti nebu, kakor da so v obupnem kriku okamenele. Kakor človek, ki mu je zmanjkalo moči, a se je zadnjič vzpel v volji po življenju in obstal, ne poteptan, ponižan in zatrt, temveč ponosen in pokončen.

Zakaj je zastalo življenje, zakaj so se posušili sokovi, ki so odganjali mlado rast, v belo cvetje, zakaj?

Za kratek trenutek je zatrepetalo listje, samo za trenutek je rdeč plamen oblisnil mlado lubje in ob ravnem deblu so hrapave, žuljaste roke zaman iskale opore.. Rdeče curke je pila črna zemlja! Rdeče rože so pokrile mlado okleščeno listje. Odlomljen vrh je s pridušenim šumom padel na zemljo, kot bi ne hotel motiti ugašajočeja življenja. Prišli so ljudje in odnesli mrtvo, krvavo telo. Polzečo kri s hruškinega debla je umil dež, solze je posušil veter, ki je pridušeno šepetal skozi strgano škodlasto streho kozolca.

Ko hitim mimo po zeleni stezi mimo zoranih njiv, se sprašujem, zakaj je ugasnilo mlado življenje. Zato, da jaz svobodno živim?
Rahlo se dotaknem z mahom obraslega lubja in strese me po vsem telesu. Iz razpok v deblu teče vsako pomlad rumen sok, jokajo veje brez listja, suhe veje in hranijo spomin na tisto pomlad pred več kot dvajsetimi leti.

Še dolgo bo ta spomenik stal sredi njiv in se stapljal z jesenskimi barvami oddaljenega gozda, še dolgo bo veter med trohnečimi trami kozolca govoril z žalostnim glasom o življenju, ki živi ter stopa meglenemu jutru naproti?

Sibila 2.b.

S A M

V globokem nočnem miru sem sam
in samo srebrnih strun pajčolan
se v soncu teme lesketa
in samo osorno jeklen glas
se z ostudno resnobo prebija v dan.

V venečem listju moje pomladi,
v krvavi zarji zahajajočih dni
se dim ovenelega življenja vali,
ostudnega in mrzlega,
kot mrzla, zlobno zelena studenčnica.

Skozi veje zelenega listja
se lesketata smrt in življenje.

Kako želim si,
da bi bil sam s teboj,
da bi ubežal divjim akordom valčka, tanga,
da bi nežno te objel
in šepetal v uho besede ljubezni.

Toda ti nočeš tišine,
ne želiš besed in prisege ljubezni.
V vencu lesketajočih belih rož
se zverinsko reži smrt.

Zakaj moral bi v divji hrup,
med potno razgrete obraze
besno sikajočih glasov
in zverinsko dolgih,
krvi željnih prstov.

L.J.

ZVONI

Težko pričakovani glavni odmor. Vsi nestrpni se izgnetemo iz razreda in pričnemo vdihovati sveži zrak, ki je prihajal skozi glavna vrata, ki so bila kot ponavadi odprta. Kaj zato, če nalezeš nahod ali revmo; vdihavaš vendar sveži zrak. Vratar kot ponavadi dremlje v svojem kotu. Njega ne zebe, saj ima električno peč, ki ga greje. Kaj ga zanimajo drugi.

No, in končno sem sedel za mizo in pričel pisati. Ne veste kakšne muke sem trpel poleg tega. Saj veste, časa imamo mi dijaki vedno malo. To se pozna že, če prideš na kakšen krožek pa opaziš samo vodjo krožka in nekaj dijakov, ki že zaspano gledajo vanj in to je vse. Pa kaj bi se jezili zaradi tega, saj vsi radi zjutraj poležimo.

Sicer pa smo res ubogi revčki. Profesorji nas preganjajo, nam prepovedujejo najrazličnejše dejavnosti, ki so najbolj aktivne med glavnim odmorom. Sedaj so prizadeti vsi kadilci naše šole. Saj je bila ta prepoved potrebna, vendar jo je treba izvajati. Ves ta preganjani tobačni svet se je zatekel na stranišče. Če prideš vanj, si moraš zatisniti nos, sicer pričneš pokašljevati kot prehojeni nilski konj in točiš krokodilske solze. Zadnjič sem bil na nekem hodniku blizu stranišča in kaj sem videl? Nežen prizor v tistem čudovitem okolju, kjer kar mrgoli vabljivih hlapov."Odlično", sem si dejal. Daleč smo prišli, da še primernih krajev za te najnežnejše izlive čustev nimamo in se moramo zatekati v te hrame kadilcev, odkoder prihajajo tako vabljivi hlapi. Prav imajo tisti, ko pravijo, da je ljubezen slepa. Jaz pa bi dejal še, da je tudi nahodna. Ljubi Casanovčič, želel bi ti še mnogo srečnih uric v tem okolju!

Veste, zadnjič mi je nekdo povedal, da poskušajo že II. letniki kaditi. Ko sem stopil v ta hram, kjer se zbirajo "najmodrejši", je bil poln dima. Saj pravim: lahko bi jih uporabili, da bi proizvajali ljubljansko meglo, toda te imamo že dovolj, zato niso preveč uporabni. Nenadoma se

mi okoli nog nekaj zaplete. Pogledam navzdol in vidim nekega paglavčka, ki s solznimi očmi in zabuhlega obraza "vleče" svojo cigareto. "No, daleč smo prišli", sem si dejal in se napotil ven.

Poleg prepovedi kajenja je bila še prepoved, ki je veljala dekletom. Prepoved se je glasila: prepovedano lepotičenje, nošenje tesno oprijetih hlač in mimi krila. O mimi krilu je bilo popisanega mnogo papirja. Nisem nasprotnik te mode, vendar dekleta, nosite ga tiste, katerim pristoja. Nekega dne sem stopal po hodniku, ko mi pride nasproti dekle v mini krilu. Ko sem jo zagledal, sem se moral oprijeti zidu in si odpeti ovratnik srajce. Mislil sem, da me bo kap, pa k sreči imam dobro srce. Izpod tistega krila so molele tako suhe noge kot zobotrebci na mizi. Hotel sem jo opozoriti, da bo povzročila še smrt nekomu, ki ima slabo srce, če jo bo videl, vendar je odkorakala mimo kot boginja z Olimpa.

Žolna

POGRETI VICI - PA NE PO MOJI KRIVDI

Dragi vsi, potrpežljivi in pogumni, ki ste čakali in upali prijeti naše spodbudno glasilo, prvo, ki je izšlo pod nežno vladavino naše nove urednice - tudi ne po njeni krivdi - zopet se vam oglašam.(dalje v stilu RTV). Kdo, pa sami uganite.

Pogrete vice načelno sovražim, vendar vas bom danes z njimi moril, kot sem že omenil, ne po svoji krivdi, kajti prišli so mi v meso in kri in jih že vrabci čivkajo in se, na uho povedano, sladko smejejo. Jaz bi se tudi, pa nekateri mojega smeha ne prenesejo, češ, da je sadističen, drugi pa pravijo, da z njim motim pouk.

Gre namreč za cigarete in nevarno kajenje, za katerega so pa bistri gruzijski znanstveniki na zajcih dokazali (tokrat ameriško društvo za zaščito živali ni protestiralo), da sploh ni nevarno. Ta potrošniška dejavnost je bila v naši hiši kontrastov večkrat z obeh strani izgla-

sovana, prepovedana, a kdo se tega drži, saj smo v svobodni državi. Pa bi stvar čisto razumel, kajti tudi jaz bi težko žrtvoval enkrat na teden krepko zasluženo in za zdravje potrebno pavzico, da bi šel malo pokontrolirat... no ja, saj veste kam. Pa to še ni največji vic. Večji je, da smo imeli dvakrat v zadnjem mesecu ples z jedačo in močno pijačo in z dovoljenim kajenjem (tudi za nas, ki smo načelno izglasovali prepoved). In to tak ples prav v "srcu trdnjave" borcev za trdne noge in zdrava pljuča. Ko sem to razmišljal, sem se spomnil zlobnih jezikov: jugoloranski čevlji na vseh tržiščih - tudi za USA ARMY! Vsi smo načelno proti vojni, mi pa zdravimo TBC z nikotinom. Pa kaj bi obupavali, saj pravi bistra ljudska modrost: Klin se s klinom izbija.

Kar toplo mi je pri srcu, ko pomislim na naše dobre snažilke, ki po vsaki konferenci TRI DNI PO VRSTI stojijo pri vratih v razred in blago opozarjajo, da je konferenca sklenila "odločno" držati red in disciplino in snago po razredih. Že teden dni po tem sankcijskem ukrepu pa bi nadebudni kolektivi lahko odprli podružnico črnuške opekarne v razredu.

To je posmeh vsaki resnosti in teoretični izvedljivosti načel, ki vise na vseh razrednih vratih. Gotovo ste že uganili, da mislim pravilnik o dolžnosti reditelja, ki bi morala sedeti v šoli od pol sedmih zjutraj do pol sedmih zvečer. Če pa nebi odpirali oken v malih odmorih, bi lahko povabili sovjetske kozmonavte k nam trenirati brezteže stanje, kajti zrak bi bil po dveh odmorih tako gost, da bi ljudje postali lažji od njega in bi splavali pod strop.

Še in še bi lahko našteval in pogreval, a me že roka boli pa še malo strah me je, ker imam s takimi vici več ali manj slabe izkušnje. Sicer pa: Podplat je koža čez in čez postala. Sicer pa so drugi krivi temu nezanesljivemu pisanju, kajti če bi bilo dosti prispevkov, se jaz ne bi s pisanjem izživljal, ker sem po naravi lenuh.

Kar bo pa bo, kajti eno zadoščenje pa le imam: vse, kar sem izkašljal, je bridko res in skrbi me, da bo tako še dolgo ostalo. Če pa se bo spremenilo, me bodo pa moji ljubeči sošolci kleli, da sem jim režim preskrbel. To pa me ne skrbi; pol leta bom že še zdržal.

Statistik

POT DOMOV

Pouk je končan. Profesor odide hitro z razreda, ker se vsem vedno strašansko mudi. V razredu nastane hrup. Hitro strpam knjige v torbo in odvihram na spoštovano ljubljansko postajo. Črne sajaste lokomotive rohnijo sem in tja po tirih in zastrupljajo zrak s hilogrami ogljikovega in žveplovega monoksida in dioksida, oddajajoč pri tem rezke vriske in zloveče piske z velikansko frekvenco, približno 1000-1500 nihajev v sekundi. Da se ne zadušim v smrtonosnih plinih, švignem na Kočevarja, saj ga menda vsak pozna. Sedem na sajasto klop pri sajastem oknu. Tu je vse sajasto: okna, klopi, prtljažniki, vagoni, postaja in železničarji, in vsi potniki od prvega do zadnjega, da o pijačah in jedačah, ki se dobijo v kolodvorskih restavracijah sploh ne govorimo!

V nekaj minutah je Kočevar nabit do zadnjega kotička. Odhaja ob 14^{18}, sedaj pa je že ura pol treh, pa se še vedno ne premakne. Veste, pa se ljudje sploh ne razburjajo, saj so vsi navajeni na velike zamude. Vlak se slednjič le premakne. Sunkovito, kakor da je nekdo udaril z glavo ob zadnjo steno sajastega vagona in zajavkal kot spodbiti maček. Toda kakor hitro se je vlak premaknil, se je tudi ustavil. Spet sunkovito, a za spremembo je nekdo na sprednjem delu vagona preizkusil trdoto desak. In tako se navadno nadaljuje vso vožnjo. Iz tega so ubogi potniki že sestavili neke vrste tekmovanje. Kdor večkrat udari z glavo v deske, zmaga. A to še niso vse grozote na Kočevarju. Naj kaj povem o krematorijskem zra-

ku v vlaku, zasičenim z alkoholnimi in amonjakovimi hlapi, cigaretnim dimom itd. Naj govorim o pohojenih kurjih očesih, uničenih čevljih, nezavestnih, ki niti po tleh ne morejo pasti zaradi gneče, o komolčarjih "kondukterjih", ki v najhujši gneči zahtevajo vozne listke in se prerivajo med oznojenimi telesi z enega konca vagona proti drugemu koncu. Ne, ne bom vam govoril o teh gnečah, ki jih niti največja igralnica v ZDA ne premore.

Skratka: srečen sem, ko me v Dobrepolju iztrebijo iz vagona in se zaletim kot letalo v hrup žganega apna na postaji.

Lahko bi napisal cel roman o teh poteh domov. Niti svojemu najhujšemu sovražniku ne privoščim ene same vožnje s Kočevarjem. Kdor ni po naravi odporen, bi po prvi postaji izdihnil. Zato takim mehkužnikom priporočam, da nikoli ne pogledajo na Kočevarja, če hočejo še živeti in da počakajo, da se vsaj nekoliko poceni pogrebni zavod.

Drnec Franci

"AKTIVNOST" NAŠIH "AKTIVNIH" DIJAKOV

Sedimo v klopeh in poslušamo profesorja. Ker se pričnem nekoliko dolgočasiti, si ogledujem razne predmete v razredu. Izpod klopi vzamem risalno desko in si jo pričnem ogledovati. Kako čudoviti hieroglifi, kako lepe slike. Te risalne deske konkurirajo ljubljanski pošti. Na njih zasledíš vrsto sporočil: od ljubezenskih izjav do sodb raznih "psihiatrov", ki pošiljajo svoje paciente na razna zdravljenja v različna "zdravilišča". Naj navedem nekaj primerov: "Fant iz 3.a, srčno te ljubi deklica iz 2.b", ali pa "Visoki fant iz 4.a ljubi nekoga iz 2. letnika". V teh sporočilih pa so tudi grožnje. Če bi se vse uresničile, bi ljubljanska klinika imela precej več dela, kot ga ima. Nekdo je izpisal z raznimi barvami neko ime, tako, da je klop kot pisan papagaj. Kakšen smisel za dekoracijo!

Ko smo odhajali iz zgoraj omenjenega razreda, sem na poti v naš razred šel mimo vratarnice. Kako nabit prostor, ki je namenjen komaj eni osebi. V njej so namreč poleg mize, stola, vratarja, pisem, tudi veliki zavitki Mladine. Ne vem kdo je zadolžen za ta list, toda naj bo kdor koli, zahvaliti se mu moram. Pomislil je najbrž na vratarja, ki sameva in se dolgočasi tam notri, pa mu je pustil Mladino za prebiranje. Kako lepo, samo še lepše bo takrat, ko bo moral plačati te izvode in takrat bomo šele zaplesali.

Naš razred gleda ravno na ulico. Med predavanji pogledaš na cesto, če se pričneš dolgočasiti. Kako zabavno je gledati ljudi brez dežnikov, ki hodijo po dežju, ti pa si lepo na toplem in na suhem. Toda še bolj zabavno je gledati zavese, ki so že zdavnaj izgubile svojo barvo in vise do polovice oken...

Na koncu našega hodnika je stranišče. Nad vhodom lepo piše: MOSKO STRANISCE. Toda nekatera dekleta hodijo kar tja notri in ko ti slučajno vstopiš, zaženejo tak krik in vik, da misliš, da se je podrlo pol sveta. Kaj hočemo, najbrž se jim zdi pot do svojega stranišča predolga ali pa se ne potrudijo, da bi svoj mili pogled usmerile v napis nad vhodom.

Ali ste že bili kdaj v mlečni kuhinji, kadar so delili kosilo? Še ne? Svetoval vam bi, da si le greste ogledat tisto gnečo pred okencem, kjer delijo kosilo. Dijaki se suvajo, kričijo in obmetavajo drug drugega z lepimi "slovenskimi" izrazi. Kot krona vsega tega direndaja pa so odprta vrata v WC... Ker je v jedilnici premalo prostora, gredo nekateri jest na hodnik, na okna. Kako čudovito! Dober tek, dragi dijaki!

Kunigunda

DELO MLADINSKE ORGANIZACIJE NA ŠOLI

V obdobju teh mesecev se je mladinski komite dodobra vpeljal v to delo. V začetku je bilo nekoliko težav, ki

so izvirale iz nezadostnega poznanja dela. V komite smo bili izvoljeni predvsem taki, ki nismo vedeli, kje in kako naj poprimemo za delo. Vendar smo se v tem okolju hitro znašli in pričeli z delom. Najprej smo sestavili urnik mladinskih ur. Učenci posameznih letnikov so si sami izbrali teme, medtem ko so nekatere teme za 4. in 5. letnika obvezne. Takoj na začetku smo opazili neresnost razrednih predsednikov, saj smo jih morali večkrat dobesedno privleči na sestanke. Na teh sestankih smo se dogovorili, kako naj te ure potekajo.

Opozoril bi rad na neresnost dijakov, ki se kaže predvsem v maloštevilni udeležbi in v nezanimanju za razne dejavnosti izven pouka.

Poleg tega smo poslali tudi peticijo železniškemu podjetju, da ne bi dijakom zvišali vozninę. Ne vem, koliko bomo s tem dosegli, toda upanje nam vseeno ostane.

Kakor prejšnje leto, smo tudi letos organizirali konference po letnikih. Na teh konferencah naj bi dijaki povedali vzroke svojega slabega dela, razne probleme, ki nastajajo v posameznih letnikih.

Prva konferenca je bila zelo slaba. Imeli so jo drugi letniki. Bili so zelo nedisciplinirani in neodgovorni. Vtis je bil, kot da so proti mladinski organizaciji, oziroma proti tistim, ki so kot člani komiteja prisostvovali tej razpravi. Vpili so drug na drugega in nobeno opozorilo ni zaleglo. Ne vem, morda smo mi naredili napako in smo nepravilno začeli pogovor z njimi, vendar ostane mučen vtis, da je tvoje delo zaman, pa če se še tako trudiš. Bolj smo jim dopovedovali, naj povedo svoje probleme, bolj so udrihali po nas in po višjih letnikih. Mislim, da so že toliko zreli, da bi vedeli, kaj je prav in kaj ni. Ta konferenca je izzvenela ravno obratno kot smo pričakovali. Ni napravila takih zaključkov, kot bi morala. Vendar smo optimisti in pričakujemo, da se v drugih letnikih kaj takega ne bo ponovilo več.

V delo komiteja so vključeni tudi predsedniki I.letnikov tako, da se bodo seznanili z delom in da se ne bodo znašli pred podobnimi težavami, kot smo se mi. "Zahvalil" bi se 5. letnikom, ki so nam nesebično pomagali" in jim želim prijetno spanje in da bi srečno opravili svojo življenjsko preizkušnjo. Hočem povedati, da, ko smo sestavljali program mladinskih ur, ni bilo na spregled nobenega predstavnika teh "visokih" letnikov.

Poleg obveznih mladinskih tem, pri katerih bodo predavatelji iz delavske univerze Boris Kidrič, pa smo v okviru občinskega komiteja organizirali tudi politično šolo, ki bo obsegala nekaj izobraževalnih tem.

Na koncu bi pohvalil nekatere iz 5. letnikov, in teh je zelo malo, ki bodo pomagali pri prednašanju nekaterih političnih tem na nižje letnike.

Kavčič Boris

IZVENŠOLSKA DEJAVNOST NA NAŠI ŠOLI

Na naši šoli deluje veliko krožkov. Uspešno delujejo marksistični, literarni, biološki, fotografski in krožek RK. Zelo aktivno je tudi športno društvo s svojimi sekcijami, KUD "France Bevk" in družina PZ. V vseh krožkih pa se čuti upadanje zanimanja. Pred leti sta zaradi tega razloga prenehala z delom filmski in dramatski krožek, letos pa bo enaka usoda doletela klub OZN, ki je bil še pred leti eden najbolj aktivnih v občini Ljubljana - Center. Delo v krožkih ovira tudi pomanjkanje denarja, saj je zaradi tega prenehal z delom modelarski krožek.

Kritiziram pa delo krožkov po razredih (lutkovni in dramatski krožek), ker so le interni in ne dopuščajo, da bi v njih delovali tudi dijaki, ki jih to zanima. Če pogledamo, kdo se udejstvuje v krožkih, vidimo, da so to vedno eni in isti. Večina dijakov, ki delujejo v enem krožku, so tudi člani drugih krožkov. Kje pa so ostali dijaki, katerim bi delo v krožkih koristilo? Na naši šoli ne biva le

tista peščica dijakov, ki so člani vsaj enega krožka, ampak nas je 700. Nekateri se izgovarjajo, da so vozači in nimajo prostega časa, vendar pa so tudi nekateri vozači člani krožkov in se ne pritožujejo nenehno zaradi pomanjkanja časa. Mimo vozačev pa so na šoli tudi dijaki, ki stanujejo v Ljubljani in v njeni bližnji okolici. Kje pa so ti? Ali tudi ti dijaki nimajo prostega časa? Lahko bi našli vsaj eno ali dve urici in bi se vključili v krožke. *S tem bi delo v krožkih zopet zaživelo.*

Kot bodoči učitelji se moramo zavedati, da bomo morali nekoč voditi krožke na osnovnih šolah in kaj bomo delali v teh krožkih, če o vodenju krožkov ne bomo vedeli ničesar.

Člani krožkov morajo biti poleg učiteljiščnikov tudi gimnazijci, ker jim bo le koristilo.

V. Cedilnik

Sam in Bella Spewack: NAŠI TRIJE ANGELI

Komedijo Naši trije angeli sta napisala, oziroma priredila novelo Alberta Hussona: Angelska kuhinja, zakonca Spewach. Vsebina komedije je zelo preprosta:
Dobri trgovec Felix Ducolet propada v francoski Gvajani zaradi svoje dobrote, njegov sorodnik Henry ga hoče na vsak način uničiti. Pri tem mu pomaga tudi nečak Paul, ki je bil zaročen s trgovčevo hčerjo, a se premisli, ker noče izgubiti visoke dediščine. Henryju to namero preprečijo trije kaznjenci, ki delajo pri trgovcu kot služabniki. S svojo spretnostjo in raznimi ukanami razrešijo nastalo situacijo, pri čemer jim pomaga njihov prijatelj Adolf, ki kaznuje hudobnega Henryja in kasneje tudi Paula. Trgovec je rešen, vse se uredi, kaznjenci, ki so postali naenkrat angeli odrešenja, pa odidejo spet v zapor, ki so obsojeni vanj.

Taka je ta duhovita in prijetna zgodba. Vseeno pa se v nji skriva še neka globlja misel, misel, ki je zanimiva

in tudi globoko resnična: pravi zločinci, ki so ropali, so človeško vrednejši kakor mnogi ljudje. Avtorja rešujeta vse zapletene situacije s pravim humorjem, nikjer ni opaziti prisiljeno komičnih situacij. Komedija Naši trije angeli nam odkriva absurdnost naše morale.
Igralci so svoje vloge dobro odigrali, posebno kazenska trojica: Janez Škof, Dare Ulaga in Janez Eržen.

Robert Bolt: ČLOVEK ZA VSE ČASE

Drama SNG v Ljubljani je tudi letos pripravila v okviru svojega repertoarja nekaj gledaliških del, ki na naših odrih še niso bila uprizorjena. Eno izmed del, ki so ga tako gledalci kakor tudi kritiki dobro sprejeli, je tudi Boltov: Thomas More - Človek za vse čase.
Najprej nekaj o avtorju Robertu Boltu. Rodil se je v Manchestru leta 1920. Po poklicu je profesor. Občinstvu se je predstavil z igrami za otroke. Leta 1959 napiše dramo ČEŠNJEV CVET, ki je dosegla mnogo uspehov. Odslej se je Robert Bolt posvetil izključno gledališču. L.1960 nastane drama Človek za vse čase (A Man for all seasons). Istočasno jo uprizarjajo v Londonu in tudi na drugih evropskih odrih.

Drama zajema snov iz obdobja vladanja Henrika VIII, vendar pa je prežeta z duhom današnjega časa, kar dela privlačno in aktualno.

Politična mlahavost, špekulantstvo, ambicije in razmere, ki jih prinaša s seboj oblast, se bijejo z močnim značajem trdnega človeka, humanista Thomasa Mora. Ker ne morejo najti ničesar proti njemu in proti njegovi vesti, ga obsodijo in ubijejo.

Thomas More se postavlja po robu vladarju, njegovim zgrešenim načelom pa tudi tnegovim pomagačem.

Kljub temu, da je v službi države, da je velik politik, svojih načel ne spreminja po trenutnih situacijah ali ta-

ko, da bi bilo njemu v korist. Povsod in vedno išče le resnico in pravico, čeprav mu potem obsodijo na smrt.

Thomas More ni veliko govoril, toda tisto, kar je, je dobro premislil. Sam pravi, da tudi molk nekaj pomeni, ne pa le beseda in dejanja. Ko ga obsodijo, izgovarja preroške besede: " Mrtev sem že. Dosegli ste, kar ste želeli. Niste me preganjali zavoljo mojih dejanj, temveč zaradi misli mojega srca. S tem ste odprli dolgo pot. Zakaj najprej se bodo ljudje odrekali svojih src, in kmalu ne bodo imeli več srca. Bog pomagaj ljudstvu, katerega državniki bodo ubrali vašo pot".

Scena je moderna in preprosta, kjub temu se z igralci spaja in skuša prikazati čimbolj verjetno okolje.

Tudi igralci so svoje vloge odlično zaigrali. Naj omenim samo prvaka Staneta Severja, ki je kot Thomas More predstavil velikega moža in je tudi po njegovi zaslugi ostal tako velik in verjeten, kot je v resnici bil.

F. Ravnikar

Rolf Hochhuth: NAMESTNIK BOŽJI

V mestnem gledališču so v letošnji sezoni pripravili zelo pester spored za svoje obiskovalce.

Novost na Odrskih deskah je Hochhuthov Namestnik božji. Ob izidu tega dela so nastajale burne polemike. Nastale so zamere katoličanov. Toda delo je izšlo in tudi zaslovelo po svetu. Ob delu so nastale polemike, ali je bil pisatelj upravičen, da je tako drzno napadel pokojnega papeža Pija XII.

Delo je ustvarjeno z zelo spretno roko. Pisatelj se loteva problemov, jih oblikuje in obdela. V delu so mnoge izredne misli, ki delo še posebej povzdignejo.

Obenem s pisateljem so tudi igralci pripomogli, da je delo izredno kvalitetno zaživelo. Režiser je znal ustvariti z minimalnimi sredstvi moreče vzdušje dogajanja.

Posebno pretresljivi so monologi židov, ki jih vozijo v taborišče. Ti monologi močno in prepričljivo vplivajo na gledalca. Osrednja oseba je Doktor, ki predstavlja težišče drame in njene izpovednosti.

V delu je pisatelj upodobil resnične dogodke, da bi čim prepričljivoje izpovedal idejo dela in pravično opredelil papeževo stališče do največjega zločinca v zgodovini človeštva.

Z veliko iskrenostjo prikaže vlogo Nemcev v 2. svetovni vojni.

Zelo pomembne se mi zde besede, ki jih pove Kurt Gerstein, da ni res, da so vsi ljudje v Nemčiji hudobni. Pravi: "V vsakem narodu so svinje, so pa tudi dobri ljudje, ki čutijo z ubogimi. Tako je tudi med Nemci več dobrih ljudi."

Vsekakor je to odersko delo vredno ogleda, obenem pa nujno, da se ob njem tudi razpravlja.

RESLJEVA 12 -- Glasilo dijakov učiteljišča in pedagoške gimnazije v Ljubljani

Ureja uredniški odbor

Glavni in odgovorni urednik : Nada Šmon 4.c

Izšlo v januarju 1967 Cena 50 din